

ABONAMENTUL.

In an 120 cor. (60 lei)

In an 60 (30 lei)

In an 30 (15 lei)

O lună 10 (5 lei)

In nr. 50 fil. (25 bani)

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată C. 1.50 a doua
și a treia oară C. 1.20

Manuscrite sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII” Blaj.

Ziar național — apare în fiecare zi de lucru.

Frați Alegători!

Candidații oficiali ai Partidului național român din circumscripția Blaj: **Dr. Izidor Marcu**, pentru senat (sfatul bătrânilor) și **Dr. Alexandru Nicolescu**, pentru cameră (sfatul deputaților), își vor ține vorbirea program Luni la 20 Octombrie 1919, orele 2 după prânz în sala de gimnastică a liceului de băieți din comuna Blaj.

Rugăm pe toți alegătorii să iee parte la această întrunire în care vrednicii noștri candidați vor spune pe înțelesul tuturor ce au de gând să muncească în sfatul țării pentru scumpa noastră Românie-Mare și pentru binele întregului popor românesc.

Să fim cu toții de față, nimenea să nu lipsească!

Blaj, la 20 Octombrie 1919.

(ss.) **Ioan F. Negruțiu**,
prezidentul circumscripției Blaj.

(ss.) **Ștefan Pop**,
secretar.

Disciplina de partid.

chestiune de onoare.

Alegerile bat la ușe. Alegătorii sunt în vie agitațiune, și se grupează sub flamura partidului, la care aparțin. Fiecare partid are scris pe flamura sa: promovarea binelui public și a intereselor de stat; pentru aceste bunuri pășeste pe arena luptei constituționale. Și fiindcă binele public și interesele statului se pot servi și ajunge în diferite forme și pe diferite căi, în statele constituționale este justificată gruparea cetățenilor în diferite partide politice, după principiile, pe cari le profesază și convingerile pe cari le au.

Fiecărui cetățean îi stă în dragă voie să facă parte din un partid sau din altul dintre cele existente, ori să rămână afară de partid, sau chiar să-și câștige soții de vederi politice și să formeze partid nou. În privința aceasta constituția democratică garantează deplină libertate ori și cui.

Repețim, că fiecare e liber să intre, ori să nu intre în cutare partid politic, dacă însă intră, să știe, că prin aceasta recunoaște de obligatoare pentru sine organizațiunea partidului respectiv; ica asupra-și

angajamentul, că se supune hotărârilor partidului. Observarea ordinii și a disciplinei de partid devine pentru el, ca membru al partidului, chestiune de onoare; el nu e permis și nu se poate să se subtragă sub vre-un pretext de sub aceasta disciplină. Dacă nu-i convine, îi stă în voie să părăsească partidul; oameni nedisciplinați numai compromit partidul.

Partidul politic, al cărui membri nu observa disciplina, își perde prestigiul și influința în rezolvarea marilor chestiuni; el poartă în sine germenul descompunerii.

Noi Românii din fostul regat ungar, de când ni-s'a dat putința de a lua parte la viața constituțională, ne-am avut și ne avem partidul nostru politic. Acesta este partidul național român.

Sub flamura partidului național s'au înrolat întreagă partea sănătoasă a poporului nostru, fără deosebire de clasa socială, și încă atunci, când a te declara de membru al partidului național român, era identic cu a te expune la șicane, persecuțiuni și chiar la martiriu.

Partidul oprit și desființat prin ordinațiuni ministeriale ilegale, n'a încetat nici când a funcționa, a ținea vie conștiința națională și a lupta pentru apărarea

drepturilor imprescriptibile ale poporului român.

Anul 1918 a adus triumful principiilor, pentru cari a luptat partidul național român. Mișunea partidului însă nu s'a încheiat cu aceasta. El de aici înainte este chemat să desfășure o muncă productivă pentru consolidarea statului și bunăstarea poporului român. Chiar de aceea datori suntem, să rămânem credincioși steagului nostru să-l păstrăm curat, și sub el cu puteri înalte să luptăm pentru fericita rezolvare a marilor probleme naționale în noua situație, creată prin înființarea României mari. Să ne stringem rândurile și solidari să pășim și în campania electorală, ce ne stă înainte; aceasta o pretinde onoarea steagului, o pretinde disciplina de partid, care este o chestie de onoare pentru fiecare aderent sincer al partidului național român.

Dr. Isidor Marcu.

Situația.

Știrile sosite din străinătate aduc de nou importante vesti privitoare la afacerea orașului

Fiume,

acărui rezolvare definitivă o întârzie declarația Americii. Guvernul italian a propus o soluție destul de conciliantă, pe care a comunicat-o Americii deadreptul prin ambasadorul din Washington. În sensul acestei propuneri, s'ar creia un stat tampon între Fiume și Triest, sub controlul guvernului italian. Răspunsul Statelor Unite încă n'a sosit, dar acest răspuns va fi dovada atitudinii prețioase sau ostile a Americii față de Italia.

Din Rusia

telegramele mai noi vestesc revoluții la Petrograd, Moscva și alte centre de sub stăpânia bolșevistă, ba se vorbește chiar și despre arestarea lui Trotzky și Lenin și asasinarea ministrului de externe Cicerin, din partea revoluționarilor. De sunt adevărate știrile, regimul de teroare al bolșevicilor ruși a în-

cetat. La tot cazul, asistăm la ultimul act din tragedia sângeroasă și fără de pereche, pe care au înscenat-o cei doi conducători descreerați, pe cari târziu, dar totuși i-a ajuns pedeapsa lui Dumnezeu.

Austria

se află în criză de guvern. Baucr, președintele republicii și-a dat dimisia, după ce nu i-a succedat planul de alipire la Germania. Fiitorul guvern — probabil în frunte cu Renner, va cere să câștige simpatiile pierdute înaintea Antantei, prin alcătuirea unei forme de guvernament: republică democratică, și aceasta cu consimțământul adunării naționale din Actuala Austrie.

Privitor la

România

veștile din străinătate nu aduc nimic nou. Atât în vechiul regat, cât și în teritoriile anexate singura preocupare e: reușita alegerilor pentru Cameră și Senat. Candidații partidului național din Ardeal în părțile vecinase, cutrieră cu sor cercurile desfășurându-și programul politic și pretutindenea sunt primiți cu însuflețire, cu dragoste și mulțămire. Nu așa însă în vechiul regat și — se pare, că și-n Basarabia.

Aici lupta de partide covârșește orice interes de obște. Presa e plină de invective, de atacuri la adresa partidei contrare. Se publică documente false, acte apocrife, se nascocesc interviuri și se debitează calumnii, spre a discredita pe contrari și a reduce la nimic pe bărbați, cari numai ieri-alaltăieri purtau destinele statului, ba unele partide voiesc, să se abțină chiar și dela alegeri, pe lângă toată libertatea și imparțialitatea ce li-o îmbie actualul Guvern.

Agonia bolșevismului în Rusia. Din atacurile ce sosesc din Rusia, pe lângă toată zăpăceala, ce se pare că stăpânește acolo — se desprinde în mod incontestabil faptul, că zilele bolșevicilor sunt în apunere.

Denikin, ajutat în mod efectiv cu cele delipsă pentru războiu

din partea Angliei, care a trimis o comisiune de peste 2000 persoane, atașată Marelui Cartier, a făcut enorme progrese în sudul Rusiei. Toate orașele mari, bogatele ținuturi de grâu, fier, cărbuni și alte produse, sunt sub stăpânirea lui Denikin, armata lui voluntară e în drum spre Moscva și e probabil că încă înainte de căderea toamnei vechea capitală a Țarilor va fi ocupată de trupele generalului Denikin.

Dealtcum primejdia o arată declarația lui Trotzky, că trupele sovietelor nu pot suporta campania de iarnă, și nu mai este nici o nădejde de învingere. Guvernul, gata a fugi din Moscva la Vicesan câte va cădea și orașul Tula în mâinile lui Denikin.

Bursierii Blajului

pe anul școlar 1919 - 1920.

I. Ajutoare în bani.

1. Din f. Constantin Alutau. Valer Iuga 120 cor., Ioan Sima 120 cor., Aurel Brumboiu 120 cor., Flaviu Micu 120 cor., Emil Popoviciu 120 cor., Alexandru Popoviciu 120 cor., Valer Moldovan 120 cor.
2. Din f. Lazăr Baldi. Ioan Topan 200 cor., Eugen Hătegan 200 cor., Emil Rus 200 cor., Aurel Pop 200 cor.
3. Din f. familială Alexiu Bidian. Alexandru Muste 2000 cor., Emil Muste 2000 cor., Valentin Muste 2000 cor., Hortensia Muste 2000 cor., Aurel Szentiványi 800 cor.
4. Din f. Ioan Chirillă. Ioan Gruia 55 cor., George Morar 55 cor., Ioan Spinean 55 cor., Constantin Bărbat 55 cor., Ioan Bărbat 55 cor., George Bărbat 55 cor., Alexandru Gruia 55 cor., Eugen Morar 55 cor., Vasile Spinean 55 cor., Ioan Voicu 55 cor.
5. Din f. Timoteiu Cipariu. Ioachim Sturariu 200 cor., Emil Pop 100 cor., Alexandru Crișan 100 cor., Ioan O. Suci 100 cor., Pompeiu Andrea 100 cor.
6. Din f. Ioan Daniel Dănușin. Ioan Iosif Gheție 600 cor., Valer G. Hetcou 600 cor., Augustin Butean 600 cor., Cornel Indrean 600 cor.
7. Din f. Ales Filip Vasile Bucuman 200 cor., George Masca 200 cor., Enea Șt. Pop 200 cor.
8. Din f. Petru Cav. Ioanette. Ioan Ioanette 200 cor., Ioan Lăghiu 200 cor., George V. Bălosu 200 cor.
9. Din f. Hirsch. Miron Mărie 800 cor.
10. Din f. Augustin Lăday. Simion Ghizdavu 2000 cor., Sabin Molnar 800 cor., Nicolae Popa 800 cor., Epaminonda Rusu 600 cor., Rubin Popa 600 cor., Oliviu Răhăian 600 cor., Valer Ungurean 600 cor., Cornelia Cucuiu 500 cor., Aurelia Negruțiu 300 cor., Olivia Nistor 300 cor., Ana M. Simu 300 cor., Lucreția Moldovan 300 cor., Cornelia Deac 300 cor.
11. Din f. Ales. Micu. Ovidiu Micu 250 cor., Emiliu Cioloca 250 cor.
12. Din f. Part. Moldovan. Ana Mărginean 100 cor., George Mărginean 100 cor.
13. Din f. Ioan F. Negruțiu Anuța Murășianu 160 cor., Angela Pop. 120 cor., Emil Dimboiu 120 cor.
14. Din f. Const. Păpălvi. Virgil Bărbulețiu 240 cor.
15. Din f. Vas. I. Rațiu. Adelina Beneche 200 cor., Ioan Cârnațiu 200 cor.

16. Din f. Ioan V. Rusu. Ilie Bucur 160 cor., Traian Rațiu 160 cor.

17. Din f. Ales. St. Șuluțiu. Ioan E. Lucaci 800 cor., Sorin Stoica 800 cor., Ioan Popa 800 cor., Ioan Popoviciu 800 cor., Flaviu Șt. Șuluțiu 600 cor., Inocențiu Langa 600 cor., Aurel Caliani 400 cor., Tit Spornic 400 cor., Vasile Micușan 400 cor., Vasile Simu 400 cor., Ioan Sima 400 cor., Virgil Bptezan 400 cor., Ovidiu Decei 400 cor., Valer Abrudean 400 cor., Valer Rusu 400 cor., Andreiu Crișan 400 cor., Nerva Popa 200 cor., Ioan Breaz 200 cor., Nistor Popa 200 cor., George Danciu 200 cor., George Cl. Suci 200 cor., Valer Sasșebeși 200 cor., Oct. Smighelschi 200 cor., Ales. Bărbat 200 cor., Iuliu Trif 200 cor., Emil Lațiu 200 cor., Sim. Hațeganu 200 cor., Aurel Todoran 200 cor., Lazar Chimpan 120 cor., Ioan Cucui 120 cor., Moisin Tarna 120 cor., Vasile Feneșan 120 cor., Iuliu Dreghiciu 120 cor., Emil Nicoară 120 cor., Victor Ciufudean 120 cor., Emil Hurghiu 120 cor., Coriolan Cioban 120 cor., Ioan Colceriu 120 cor., Isac Simu 120 cor., Eugen Dușa 120 cor., Teodor Maier 120 cor., Vasile C. Pop 120 cor., Teodor Popa 120 cor., Liciniu Pop 120 cor., Meise Sârbu 120 cor.

18. Din f. Iosif Tarța. Iacob Borcea 140 cor.

19. Din f. Lad. Torday. George Mărcuțiu 200 cor.

20. Din f. Br. Ursu de Margine. Emilian Cosgarea 200 cor., Emil Aldea 200 cor., Lucreția Aldea 200 cor., Gabriela Boca 200 cor., Lucreția Boca 200 cor., Cornelia Moldovan 200 cor.

21. Din f. Vancea - Cassa arhid. Enea P. Bota 600 cor., Aurel Petruția 300 cor., Remus Gajia 300 cor., Ioan Vlad 120 cor.

22. Din f. George Vișa. Mariu Todor 600 cor., Aug. Caliani 400 cor., Aurora Caliani 300 cor., Maria Caliani 100 cor., Marius Caliani 200 cor.

22. Din f. Ilie Vlăsa. Alfred Rösler 350 cor.

24. Din f. Andreiu Voda. Emil Pop 200 cor.

25. Din f. Aluminate ale Seminarului Junimii. Liviu Laurențiu 200 cor., Iacob Mărginean 200 cor., Viorel Dumitrescu 200 cor., Liviu Domșa 200 cor., Emil Crișan 200 cor., Cornel Longhin 200 cor., Demetriu Derșidan 200 cor.

26. Din f. Aluminatele Internatului de fete. Livia Crișan 100 cor., Minerva Crișan 100 cor., Cornelia Șuteu 100 cor., Ana Șuteu 100 cor.

27. Din f. Ioan M. Moldovanu. George Șerban 2000 cor., Hortensia Suci 600 cor., Analia Suci 600 cor., Pompeiu Lazar 600 cor., Vasile Oltean 600 cor., Ioan Folea 600 cor.

28. Din f. Ioan Bob. Onoriu Tutela 120 cor., Virgil Boariu 120 cor., Liviu Olariu 120 cor., Ioan Mărginean 120 cor., Valer Răchieriu 120 cor.

29. Din f. Efraim Klein. Emil L. Măcelariu 360 cor., Vasile Manoilă 240 cor.

30. Din f. Dr. Simeon Ramontsai. Emil Lehene 630 cor., Aurel Radu 630 cor., Victor Lațiu 630 cor., Ioan Lupu 630 cor., Viator Rusu 630 cor., Vasile Cotta 630 cor., Cor. Romoșian 168 cor., Iacob Domșa 126 cor., Nerva Stoica 126 cor., Leon Maior 126 cor., Sept. Todoran 126 cor., Iacob Deac 126 cor., Emil Răhăian 126 cor., Aurel Gruța 126 cor.

31. Din f. Gavrilă Vaida. George Stanciu 140 cor., Petru Pașca 140 cor., Emilia Hossu 140 cor., Iosif Ghizdavu 140 cor.

In total, în burse, se împarte suma frumoasă de 61,905 coroane.

II. Fundașunea de țiță.

N'ar fi întreg raportul nostru despre bursierii Blajului, dacă n'am adăugat aici și *fundașunea de țiță*, care, de când s'a scumpit pânea, este cea mai mare binefacere pentru studenții Blajului, 182 studenți dela liceul de băieți și 61 dela școala normală de învățători primesc tot la 5 zile câte un țițau de câte 3 chilograme.

La aceasta fundașune contribuie: *domeniul metropolitan* cu 220 saci de grâu à 5 feldere, *seminarul teologic și fondul Bazilican* cu câte 181 saci, la olaită cu 582 saci, à 5 feldere, ceace face 2910 feldere. Socotind feldera în 16 chilograme, avem suma de 46'560 chilograme de grâu. Prețul maximal al grâului este 132 cor. per chilogram, ceace dă suma de 61.450 20 cor.

Dacă la prețul grâului mai adăugăm și prețul lemnului necesare pentru coptul țițailor (circa 10000 cor.), iară plata servitorimei, angajată pentru această lucrare, împreună cu intertenția completă o socotim numai în 10000 cor., valoarea țițailor, ce se împărțesc studențimei, este de peste 80000 de coroane.

Astfel valoarea 12393 table de țiță, pe cari le vor primi cei 243 de studenți cu purtarea morală cea puțin bună și cu progres în studii cel puțin suficient în acest an școlar, întrece suma bursei în bani, cari se distribuie.

Și prin urmare suma totală a ajutoarelor pe cari le dă Arhiepiscopia studenților de toate branșele este de peste 140.000 cor.

Nu mai circulă trenurile?

Sâmbătă după prânz trenul personal ce vine dela Brașov, și cel accelerat ce vine tot dela Brașov, din lipsă de cărbuni, spune telegrama oficioasă, nu au sosit la Blaj.

Cum se poate una ca aceasta? N'a promis doară dl Boilă, tocmai în numărul ultim am publicat și noi, că vom avea cărbuni destui?

Gurile rele spun, că de fapt și avem cărbuni, dar că aceia sunt transportați toți în Vechiul Regat.

Pentru Dumnezeu, Domnilor, băgați bine de seamă ce faceți, că lucruri de acestea în Ungaria veche și păcătoasă nu s'au întâmplat. În România-Mare și acestea sunt cu puțință?

Că trenurile întârzie, că cutare omnipotent scoate sabia și vrea să-l străpungă pe șeful

gării Teiuș pentru că l-a împiedecat să miargă cu o locomotivă în plimbare până la Alba-Lulia, înțelegem, tot tras-împinsul de ieri este doară atotputernic astăzi. Dar ca să nu mai circule trenurile de loc, asta n'o mai înțelegem și ne rugăm să ne lămurească cei în drept, pentru ca să putem liniști publicul infuriat.

Informațiuni.

— **Redacțional.** Criza de hârtie continuă și noi suntem bageamă jertfa cea mai mare a acestei crize. Trebuie să apărăm deci și de aici încolo tot în două pagini. Toate gazetele din România-întregită apar în format și mărime normală, numai noi nu.

Pentru ca să nu ne păgubim însă prea tare cetitorii, am schimbat, după cum se vede în numerii din urmă, literele, folosind litere mult mai mărunte, și, deși în detrimentul nostru, nu prea dăm inserate.

Poate, că dela o vreme puternicii zilei se vor îndura și spre noi, și atunci vom recompensa pe cetitorii noștri.

— **Invitare meritată.** D-nii prof. N. Iorga, Mrazec și Pompei au fost invitați de guvernul francez să țină o serie de prelegeri la Sorbona.

— **Restituirea bagajelor reținute în Sârbia.** În urma intervenției făcute dela Paris, guvernul sârb a comunicat, că toate bagajele, cari au fost reținute de câteva săptămâni călătorilor dela trenul Simplon, vor fi înapoiate.

Patru vagoane cu bagaje au și fost restituite la București, iară restul bagajelor — aproximativ vreo opt vagoane — urmează să fie trimise peste câteva zile.

— **A treia gazetă aprită** este »Gazeta Română« a dlui Mihail Pop. După »Curierul Hunedoarei«, »Timișana« și acum »Gazeta Română«. Ce o fi și asta?

— **Coks pentru nevoile industriei.** Ministerul de industrie și comerț a contractat în Ceho-Slovacia o comandă de 500 vagoane coks pentru nevoile industriei.

O convenție se va încheia între direcțiunea generală C. F. R. și c. f. ceho-slovace pentru transportarea acestei cantități de coks.

Transporturile vor sosi peste câteva zile.

APARE SUB ÎNGRIJIREA UNUI COMITET.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

Numărul cenzurat de: Ioan Moldovan.